OKNO DO SVĚTA

č. 49 K 2·50 SBÍRKA AKTUÁLNÍCH NÁMĚTŮ ROČNÍK 1940

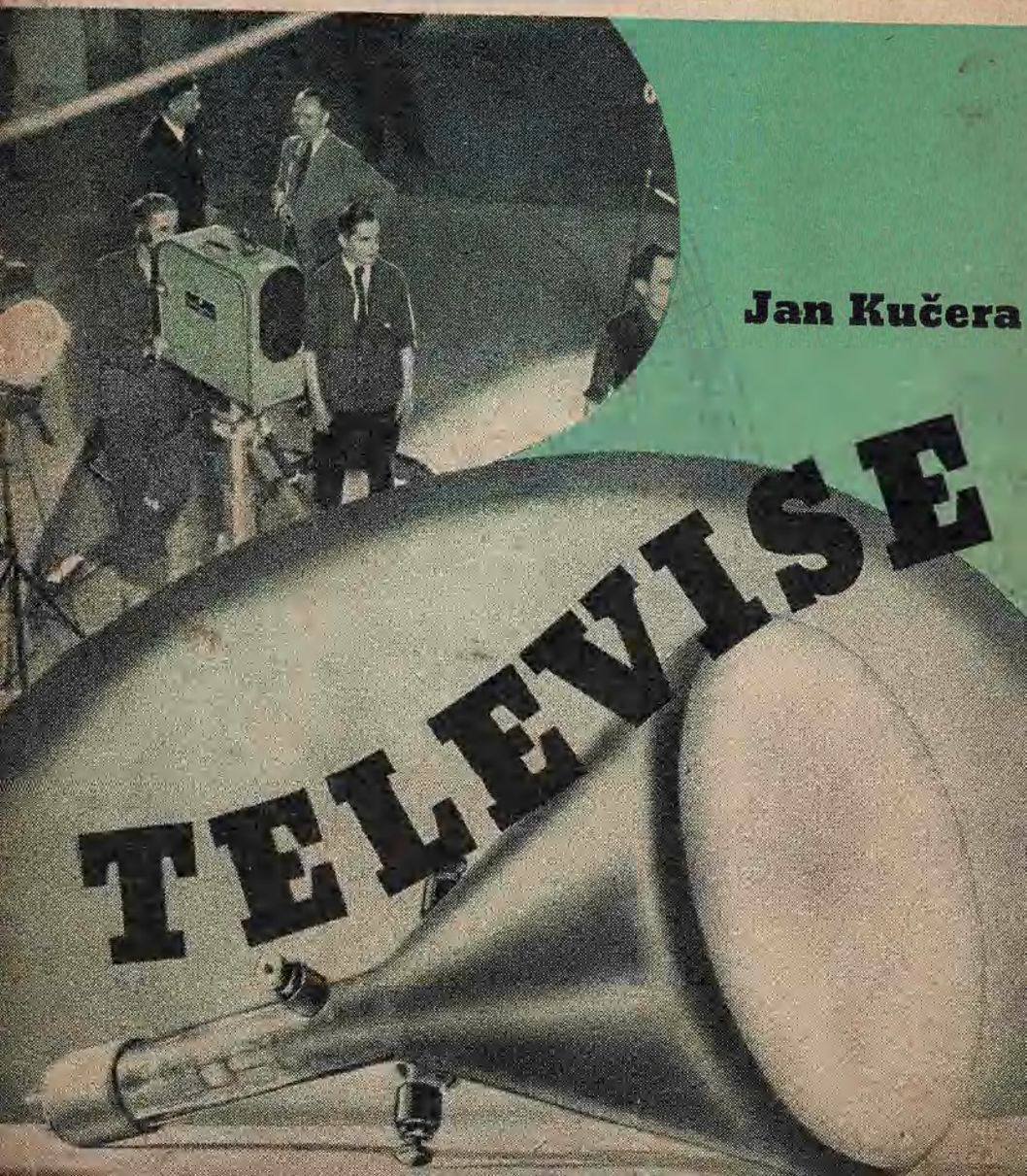

Jan Kučera

TELEVISE

OKNO
do světa

SBÍRKA AKTUÁLNÍCH NÁMĚTŮ

Obsah čtyřicátého devátého svazku:

* * *	**Aktuální zeměpis**	**1—2**
Jan Kučera:	**Televise**	**3—35**
* * *	**Liverpool - Francouzská královna v pražské šatlavě - český granát atd...**	**36—43**
* * *	**O čem leckdo neví**	**43—49**
* * *	**Okno do všeho**	**50—53**
* * *	**Technický slovník Okna do světa**	**53—54**
* * *	**Kontrolní soutěž**	**54**
R. Kamenec:	**Křižovka**	**55**

Úprava titulní strany **Jos. Bohuslav**

Obsahem příštího čísla bude:

Primář Dr. Riedl: **Léčení od pravěku**

Řídí a za redakci odpovídá František Němec. Tiskne a vydává Orbis, tiskařská, nakladatelská a novinářská společnost akciová v Praze XII., Schwerinova 62. — Tel. 519-41 — Patisk zakázán. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

OKNO DO SVĚTA vychází týdně vždy v úterý. Cena čísla K 2.50. Předplatné na čtvrt roku K 30,—, na půl roku K 58.— i s poštovným. — Dohlédací poštovní úřad Praha 25. Užívání novinových známek povoleno výnosem pošt. ředitelství v Praze čís. 4200-IIIa-40.

Toto číslo vyšlo 17. prosince 1940.

Italské ministerstvo propagandy a národní výchovy vystavuje v Římě před Trajanovým sloupem velkou mapu italských bojišť.

(Obr. Archiv Orbisu)

něco ubírá. Televisní přenos nepřidává ani neubírá filmu ničeho. Je schopen zbavit ho prostředí, pro něž je určen, to jest davu, sedícího v kinu. Televisní drama si může pouštět každý sám doma. To bude ovšem velké ochuzení, na něž by musela kinematografie energicky odpovědět. Buďto by nepřipustila, aby se vysílaly zvukové filmy televisně — protože soukromý pohled na dnešní film skresluje všechny jeho hodnoty — nebo by musela tvořit nové dramatické formy, určené pouze pro příjem v soukromí.

Hlavním úkolem televise není však vysílat zvukové filmy, nýbrž pravděpodobně si dá za úkol vysílat dramatické útvary v podstatě filmům podobné. Kromě toho bude přenášet divadelní představení s jevišť do domácností, jako to činí dnes rozhlas s koncerty.

První činnost bude jenom vedlejším úkolem televise. Hlavním jejím úkolem je a bude přenášet zprávy o událostech co nejrychleji a co nejnázorněji. Zpravodajství však nespadá mezi formy estetické. Cílem televise je zmnožovat nějaké dění, rozšiřovat okruh jeho působení na dálku. V místě X se právě nyní něco odehrává. Televise vysílá událost, to jest rozmnožuje její obraz a to téměř současně. Prakticky nahlíženo, událost se pomocí televise odehrává současně před mnoha diváky, kteří nejsou tělesně přítomni v místě X. Zachycování skutečnosti za účelem dokumentace není činnost estetická, nýbrž právě vší estetické, umělecké tvorbě protichůdná. Umělec skutečnost nenapodobuje, nýbrž tvoří. Televisně (nebo též rozhlasově) vysílaný sportovní zápas není žádným uměleckým dílem. V hraném filmu, který je uměleckým projevem, může být sportovní zápas vrcholně estetickou složkou. Ovšem v tom filmu to nebude kopie nějakého skutečného zápasu, nýbrž samostatná komposice obrazů skutečnosti, zvlášť pro filmový účel aranžované. Podobně je tomu s televisním přenosem uměleckého díla, na př. divadelního představení.

Pomocí televise se přenáší dokument o divadelním představení na dálku, při čemž se estetické hodnoty divadla nikterak nemění.

Mnoho lidí by bylo rádo spatřilo tisící pětisté představení „Prodané nevěsty“ v Národním divadle. Chtěli být přítomni tomuto představení, protože bylo slavnostní a možná také proto, že slibovalo být zvlášť umělecky dokonalé. Televise by byla mnoha lidem, kteří se na představení nedostali, umožnila je vidět. Tím by vykonala své zpravodajské poslání. V něm však

TELEVISE

PODSTATA A VYNÁLEZCI

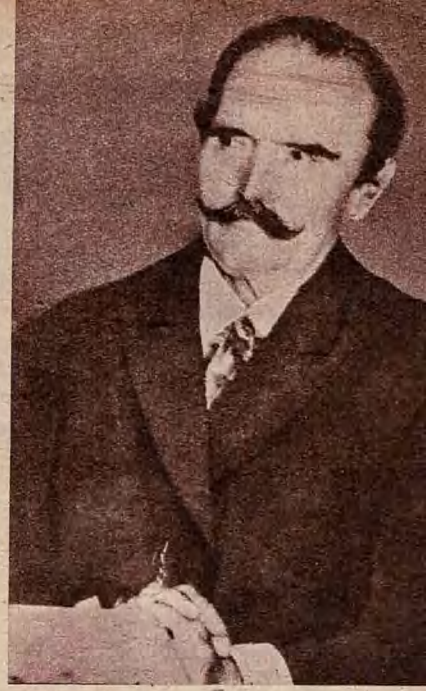

PAUL NIPKOW

Srdcem celého televisního vysílání je ikonoskop, zdokonalená katodová trubice, která umožňuje rozložení obrazu v přenosné elektromagnetické vlny.

Paul Nipkow, letos v 80 letech zemřelý německý vynálezce a prof. Vladimír Zworykin, v Americe naturalisovaný Rus, umožnili svou dlouholetou prací zázrak televise.

Profesor VLADIMÍR ZWORYKIN.

DĚJINY TELEVISE

I tak mladá věc jako je televise, má již svoje dějiny, jsou to hlavně dějiny pokusů o vysílání obrazů. Nalevo jsou tyto dějiny vyjádřeny v datech — napravo počtem bodů, na něž bylo třeba obraz rozložit, aby bylo docíleno jasného příjmu.

1929

1200 bodů

1931

2500 bodů

1934

5000 bodů

10.000 bodů

1937

30.000 bodů

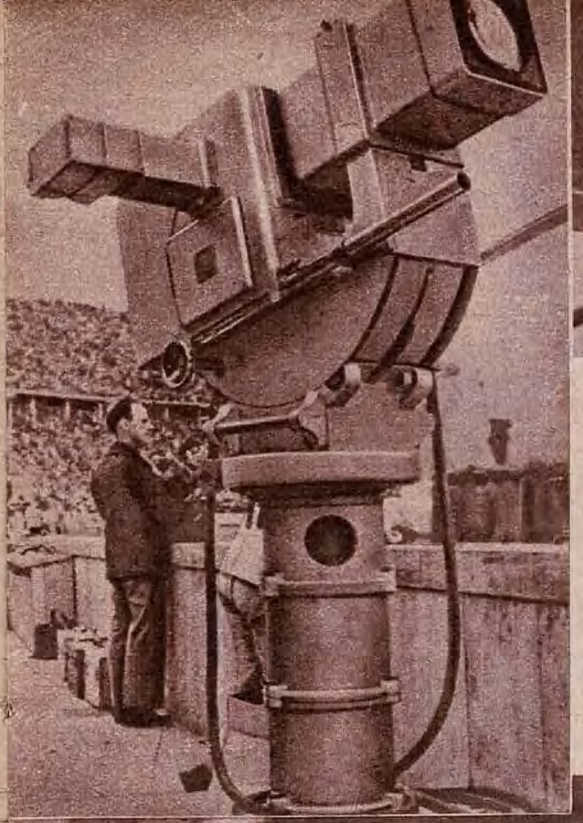

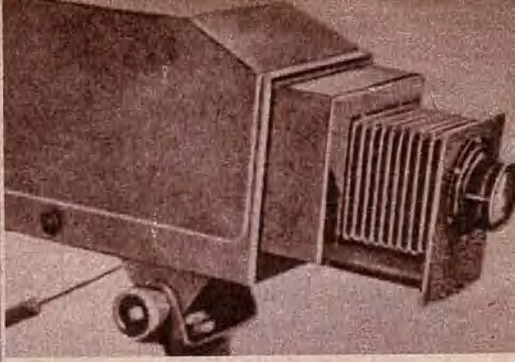

Televisní kamera Farnsworthova, principu elektronového.

Vývoj televisní kamery

Ještě roku 1936 byla televisní kamera veliká a těžkopádná, na obr. vlevo vidíte kameru, kterou se vysílalo roku 1936 z berlinské olympiady.

Dole jsou kamery (Iky) R.F.G. - Reichspost-Fernseh-Gesellschaft v Berlinu, jimiž se provádí pokusné vysílání.

Obrázky Archiv Orbisu.

Okno do světa, sbírka současných problémů:

Dosud vyšlo:

1. V. J. Hauner: VÁLKA NA MOŘI
2. H. Kolovratský: ZÁPAS O KAUČUK
3. F. Frank: NESMIŘITELNÁ INDIE
4. J. Keprta: VELKOPODVODNÍCI ZE VŠECH ZEMÍ
6. A. A. HOCH: ROBOTI NA POSTUPU
7. J. V. Hauner: VÁLKA VE VZDUCHU
8. M. R. Šárecká: OSUDOVÉ ŽENY NA TRŮNĚ
9. J. R. Vávra: ARABSKÝ PROBLÉM
10. F. Beda: STAŘÍ VÁLEČNÍCI
11. V. Mussik: PRVNÍ ČECH DO TIBETU
12. H. Kolovratský: PETROLEJ (Uhlí proti naftě)
13. Josef Polcar: VITAMINY NEJSOU ZÁZRAKY
14. V. Průšková: JAPONSKO V MINULOSTI A DNES
15. V. Gutwirth: JE JULES VERNE PŘEKONÁN?
16. H. Frank: SKANDINAVIE, země půlnočního slunce
17. F. Beda: OD PALISÁDY K ZÁPADNÍMU VALU
18. Dr. J. Bouček: MIKROSKOP
19. A. Seter: SUEZ
20. M. Čepelák: AUTOMOBIL BUDUJE STÁTY
21. M. R. Šárecká: ZÁHADNÉ POSTAVY DĚJIN
22. Jan Kučera: VLÁDCI A HVĚZDY HOLLYWOODU
23. A. Seter: GIBRALTAR - HRDLO OCEÁNU
24. Jan Kučera: HOLLYWOOD — STŘEDISKO SVĚTA
25. V. Mussik: ITALIE - V XVIII. ROCE FAŠISMU
26. A. A. Hoch a E. Šmíchovský: VĚK RYCHLOSTI
27. Josef Mátl: BALKÁN
28. L. Plachý: AMERIKA VČERA A DNES
29. Alois Humplík: OMAMNÉ JEDY
30. L. Zeman: VELKÉ PŘÍRODNÍ KATASTROFY
31. Miloslav Baláš: TURECKO VČERA A DNES
32. Ctibor Kende: ŠACHY. DĚJINY KRÁLOVSKÉ HRY.
33. Jan Kořínek: FRANCOUZSKÁ KOLONIÁLNÍ ŘÍŠE NA PRAHU SOUČASNÝCH UDÁLOSTÍ
34. V. Šembera: ŘECKO. ZEMĚ DĚDIČŮ ANTICKÉ HELLADY
35. B. Daněk: 100 LET POŠTOVNÍ ZNÁMKY
36. Mir. Janota: EGYPT
37. Ing. M. Čepelák: BÍLÉ UHLÍ
38. V. Gutwirth: JAK ROSTLA U NÁS TECHNIKA
39. Karel Pejml: KAVKAZ
40. Jan Kořínek: CO ZNAMENÁ AFRIKA PRO EVROPU
41. Jiří Skalský: SATY DĚLAJÍ ČLOVĚKA
42. Jan Hejlek: ČEŠTÍ CIRKUSÁCI
43. J. Kořínek: PANAMSKÝ PRŮPLAV
44. Ing. A. V. Bejček: ŠPANĚLSKO
45. Ctibor Kende: KOUŘENÍ
46. A. Setter: MALTA A STŘEDOMOŘÍ
47. J. V. Hauner: VÁLKA POD HLADINOU MOŘE
48. Architekt Josef Janda: OD JESKYNĚ K ARCHITEKTUŘE
49. Jan Kučera: TELEVISE

Každý tu najde svoje téma. Každé z těchto témat musí zajímati každého současného člověka

Okno do světa vám pomáhá kráčet s dobou!

PŘEKVAPENÍ ZA DVEŘMI

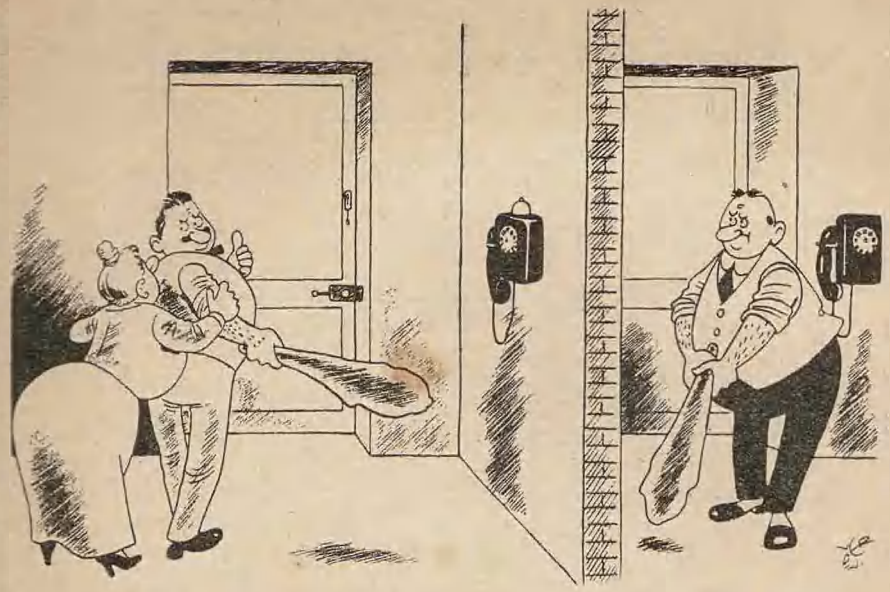

„. . . uvidíš jak bude překvapen, až tam na něj takhle vrazím . . .“

„. . . řeknu mu: „Vy jste pan Bianchi? Tak mi zaplaťte tu směnku, která je dnes splatná - ale rychle . . .“ (Marc Aurello)

OKNO DO SVĚTA

Pro trvalé uložení tohoto hodnotného časopisu

vydali jsme vkusný obal,

který jest velmi praktický a způsobí Vám radost. Dosud byly vydány 3 obaly na sv. 1—10, 11—20, 21—30, názvy jednotlivých svazků jsou na hřbetním obalu vyznačeny.

Zašlete nám (třeba ve známkách) K 3·50 - udejte, který obal si přejete - načež Vám ihned vyplaceně obal zašleme. Můžete také objednati u svého knihkupce.

Našim pp. přímým předplatitelům, kteří mají předplatné na čtvrt roku zaplaceno, zašleme tento obal za doplatek pouhých K 1·70, těm, kteří mají zaplaceno na půl roku, za doplatek K 1·–.

NAPIŠTE NÁM JEŠTĚ DNES!

Administrace týdeníku

„OKNO DO SVĚTA“

PRAHA XII, SCHWERINOVA 62